

En utflykt till Äyräpäänjärvi.

Av IVAR HORTLING.

Långfredagen den 15 april 1927 reste undertecknad efter erhållet tillstånd att bo i den trevliga jaktstugan vid Äyräpäänjärvi, jämte herrar Walli och Thomé i bil till den namnkunniga fågelsjön. Vädret var inte det vackraste, halvklart med stark V-vind, men lusten att se sjön och dess svanor var stor och resan anträdde vid bästa humör. Den gick bra, ehuru föret ställvis var rätt besvärligt med mycket snö från Fredrikshamn österut, särskilt i Virojoki. Jag skall inskränka mig till att meddela vad vi sågo under färden.

Vid Andersböle sågos 2 st. *Columba æ. ænas* på ett fält samt flerstädes starar *Sturnus v. vulgaris* i flockar på ca. 50 st. Vid Sarvlax sågos 3 st. *Vanellus vanellus* och 2 *Mergus m. merganser* ♂♀. I Kymi sågo vi ett par *Turdus pilaris*, och *Fringilla cœlebs karelica* lät höra sin karakteristiska lät halvvägs mellan Kotka och Fredrikshamn samt 6 km V. om Virojoki. Där sågos också 2 st. *Coloëus m. monedula* och två duvor. *Fringilla c. karelica* hördes åter V. och Ö. om Viborg. I Mohla sågo vi en sparvhök *Accipiter n. nisus*, 1 flock domherrar *Pyrrhula p. pyrrhula*, 1 *Garrulus g. glandarius*; samt 5 + 3 *Corvus f. frugilegus* stadda på flyttning.

Vid Äyräpäänjärvi, dit vi anlände på lördagen den 16 och besökte redan samma eftermiddag, sågos 11 st. flyttande gäss, sannolikt *Anser fabalis*, som flögo i NO riktning. Vid sjön sågos sothöns *Fulica a. atra*, 4 st. *Larus c. canus*, 1 *Vanellus*, flere knipor *Bucephala c. clangula* och överhuvud alla änder (utom *Anas penelope* och *Anas querquedula*). Sålunda en massa gräsänder *Anas p. platyrhyncha* parvis, flygande omkring eller sittande på isen med näbben under skulderfjädrarna. I skogen hördes sång av järnsparven *Prunella m. modularis* och bofinkar, (även den typiska karelska sången). Med kikare kunde vi se omkring 40 svanor *Cygnus cygnus*, vilka sutto på isen eller flögo omkring. På udden fanns redan en koja av Enso kartong, och på natten skulle en större sådan ditsläpas. Forstmästar Hackman och Topi Tourunen hade redan vaktat på svanorna ehuru förgäves, och följande morgon skulle vi alla dit ut i hopp att få se de vackra fåglarna på nära håll. Under hemvägen förekom en lustig episod med en tjuvskytt, som vi jagade ett stycke, men som visade sig vara betydligt snabbare än vi och snart försvann i skogen ur vår åsyn.

Följande dag den 17 purrades vi av Topi kl. 3 på morgonen. Vi reste ned till sjön i bil och togo plats i kojorna. Utanför var en öppen ränna runt udden, och snart infunno sig i den änder, knipor och sothöns. Intresset stegrades då vi upptäckte en fågel, som avvek från de andra. Den visade sig vara en salskrake ♂ *Mergus albellus* jämte två honor (eller en ♀ och en ung ♂). Den som jag trodde unga hannen hade vitt på vingen medan på ♀:s vinge inte syntes något vitt. Den gamla ♂ var i praktdräkt med svarta fläckar på hjässans sidor och vid näbbroten, medan den vita färgen dominerade.

Vi hörde lätet av *Nyroca f. ferina* ♂ påminnande om *Anas penelope* och som kunde återgivas med piu piu piu. Jag såg inte fågeln, men Topi påstod att det var brunand hannar. Vi sågo och hörde vidare kråkor, fisk- och skratmåsar. *L. c. canus* och *L. r. ridibundus*, den senare ganska talrik, ett par *Larus argentatus cachinnans* att döma av de gula benen, ett tjugotal sädesärlor *Motacilla a. alba*, de vilka jag såg, voro gamla ♂, samt en *Mergus m. merganser* ♂. På avstånd sågo vi svanorna, men de kommo ej nära.

Tiden gick och erbjöd gott tillfälle att studera kniporna, som blevo alldeles tama. Vid oppfloget trycker knipan huvudet nedåt, och hannens vingar spela i samma ögonblick den lyfter. En ung knip-♂ sam bland de andra, den hade otydliga kindfläckar, vingarnas översida var spräcklig, ej vit som hos de gamla tupparna. Ganska lustiga äro kniptupparna, då de kråma sig för sina damer: de kasta huvudet bakåt så att det berör ryggen och kasta det framåt samt simma med huvudet framsträckt och näbben i vattnet. Man hör ett läte kuriu som något påminner om skratmås, även ett sirrande (som bergfink), då den sträcker huvudet uppåt. ♀ har ett strävare läte bre, bre, bre. Också hörde jag, huru en ♀ utstötte bri, bri, bri därvid stötande varje gång nedåt med näbben eller skrockande kokokokóko Kniphonan sträckte också huvudet rakt uppåt men ej bakåt liksom hannen. En gång såg jag en knip-♀ dyka upp med en liten fisk, som den knapprade på och slukade. Ett par kniptuppar råkade i luven på varandra, en ♂ dök efter en ♀, som dök undan och flög upp, då den kom till ytan. En gång blev jag vittne till en parningsakt.

På avstånd hördes svanornas vemodiga metalliska k o k ú k u - k u k ú k o k í :...: varje gång de flögo; änderna sovo på isen. Då

hördes plötsligt ett rysligt kråkskrän i skogen på holmen. Vi kikade och kikade utan att upptäcka annat än kråkor, men högst sannolikt fanns en örn där, skymd för våra blickar, vilket antagande är så mycket sannolikare som vi senare på dagen sågo två stycken örnar *Aquila ch. chrysaetos* kretsa på andra sidan av sjön.

En flock sothöns *Fulica a. atra* simmade av och an förbi våra kojor. Ständigt hördes deras ihåliga rop bi bī bi bi bi bi bī eller plt plt plt, eller rio rio, hastigt, stötvis. Gråtruten skrek sitt vilda kvio ku a kv a kv a kv a medan den andra svarade med ett infernaliskt, långt utdraget kr n ē o. På avstånd ropade storspoven *Numenius a. arquata* och gässen kretsade samt försvunno mot sjöns norra ända, där vi senare upptäckte dem med kikare.

Svanorna hade synbarligen ingen lust att visa sig för oss på närmare håll. Vid 12-tiden sågo vi dörren öppnas i den mindre kojjan, och forstmästar Hackman och Topi trädde ut. Vi vandrade hemåt och mötte på udden herrar Aho och Soldan, vilka just anlant till ort och ställe för att filma svanorna. Det pratades och kikades länge och väl, bland annat visade sig örnarna, och i de höga alarna på udden kvittrade och sjöngo tiotals grönsiskor *Carduelis spinus*.

Från återresan, som anträdde på måndagsmorgonen den 18 kl. 8 f. m. i snöfall, är att anteckna stora flockar av *bofink*, V. om Viborg en flock på ca. 200, i Säckijärvi en på ca. 100 st. Där sågs även en fjösbent vråk *Buteo l. lagopus* kretsande åt NO. Från bilen upptäckte jag två ljusa småfåglar, sittande i en gran i skogen invid vägen. Vi stannade och konstaterade att det var två snösparvar, *Plectrophenax n. nivalis*, alldeles orädda. I Abborfors, där vi övernattade, sågos den 19 april på morgonen 3 st. ringduvor *Columba p. palumbus*.

Jag skall här meddela Topi Tourunens anteckningar rörande flyttfåglarnas ankomst till Äyräpäänjärvi denna vår.

Cygnus cygnus 20.III.27 de fyra första. Den 11.IV. flögo 15 st. över, småningom har antalet ökats och utgjorde vid vår ankomst till Äyräpää omkring 40.

Anas p. platyrhyncha 22.III.27 2 st., ökats småningom, i år ovanligt mycket änder. *Sturnus v. vulgaris* 22.III.27, 8 st., numera stora flockar. *Bucephala c. clangula* 24.III.27, 2 st., ökat småningom. *Mergus m. merganser* 24.III.27, 1 ♂. *Alauda a. arvensis* 4.IV.27, hörd. *Motacilla a. alba* 6.IV.27, 1 ex. *Anser fabalis*

7.IV.27, 6 st. *Columba p. palumbus* 7.IV.27. *Fringilla coelebs*
 9.IV.27, flere sedda. *Mergus albellus* 10.IV.27, ♂ i sällskap med
 knipor. *Numenius a. arquata* 10.IV.27, hörts. *Aquila ch. chrysaetos*
 10.IV.27. *Vanellus vanellus* 11.IV.27, 1 ex. *Fulica a. atra* 12.IV.27,
 30 st. *Larus r. ridibundus* 12.IV.27, 100 st. *Emberiza s. schoe-
 niclus* 12.IV.27, ♂. *Anas c. crecca* 12.IV.27. *Nyroca f. ferina*
 12.IV.27, 4 st. *Megalornis g. grus* 12.IV.27, 1 ex. *Anas a. acuta*
 12.IV.27, 4 st. *Circus ae. aeruginosus* 14.IV.27, 1 ex. *Spatula c.
 clypeata* 15.IV.27. *Botaurus s. stellaris* 16.IV.27. *Tringa nebularia*
 16.IV.27. *Capella g. gallinago* 16.IV.27.

Kahlaajahavaintoja Tampereella ja sen lähistöllä (m. m. Hatanpään Karjusuolla) v. 1926.

YRJÖ H. AATINEN.

Vanellus vanellus. 1 kpl. 27. VI. *Charadrius hiaticula*. 1 kpl.
 24. V; 3 kpl. 31. VII; 2—3 kpl. 1—6. VIII. *Ch. dubius curonicus*.
 1 kpl. 7. VI. *Limicola falcinellus*. 1 kpl. 22—28. VII. lirojen ja sir-
 riäisten parissa. 24 p:nä äänsi se lentoon lähtiessään muuten sa-
 malla tavalla kuin kangassirräinen, mutta kovemmin ja matalammin,
 selvään lausuttuna trr-, jossa ei kuulunut suosirriäiselle ominaista
 yy-tä. 28 p:nä se huuteli (ukonilman lähestyessä) omituista kar-
 keata varoitushuutoaan rriit-rriiit-rriiit, lentoon lähtiessä jälleen
 trr-. *Calidris ferruginea*. 27. VIII. 1 kpl. komea koiras muiden
 sirriäisten joukossa; 28—29. VIII. 1 kpl., mutta se oli nyt joko naa-
 ras tai sitten nuori lintu, joka jälleen 31 p:nä. *Calidris alpina*. 12
 —18. VII. 1 kpl. (sama ilmaantumispäivä kuin v. 1925), 27. VII. 1
 kpl., 28. VII. 2 kpl. joka määrä 4—6. IX. *Calidris minuta*. 31. V.
 1 kpl., ainoa kahlaaja koko suolla; ei syksyllä. *C. temminckii*. 19
 V. 6—7 kpl., 20. V. 9—10 kpl., 21—22. V. 14—15 kpl., 23. V. 2
 kpl., 24. V. 5 kpl., 25. V. toistakymmentä, 26. V. 6 kpl.; 11—16.
 VII. 1 kpl., 21—23. VII. 1 kpl., 24—26. VII. 2—3 kpl., 27—31. VII.
 4—5 kpl., 1. VIII. 7—8 kpl., 2—9. VIII. 3—4 kpl., 11—15. VIII. 2—
 3 kpl., 19. VIII. 1 kpl., 22. VIII. 1 kpl., 23. VIII. 4—5 kpl., 25. VIII.
 3 kpl. ja 27. VIII. 4—5 kpl. *Calidris canutus*. 22. VII. 1 kpl. naa-
 ras (ilmaantumispäivä sama kuin vuosi 1925); itätuuli, joka myös